

PADRŤSKÉ RYBNÍKY

Padrťské rybníky existují již více než čtyři století. Území na němž rybníky vznikly, bývalo hranicí dvou panství – mirošovského a rožmitálského. Od poloviny 16. století měly oba tyto správní celky jediného majitele, a to vysokého úředníka a oblíbence krále Ferdinanda I. Floriana Gryspeka z Gryspachu. Protože to byl nesmírně bohatý šlechtic a dobrý hospodář, byl to s největší pravděpodobností právě on, kde dal zrod Padrťským rybníkům. Přímý doklad o jejich založení a budování neexistuje, avšak urbář z roku 1565 již uvádí dva největší rybníky tohoto Gryspekova panství: Hořejší a Dolejší Padrť.

Ve druhé polovině 16. století začíná pod hrází Dolejšího Padrťského rybníka vznikat vesnice Padrť. Snad navázala na osadu budovatelů díla. Její výraznější rozvoj nastává až ve století následujícím, kdy se Padrť stala železářským střediskem. Největší železářská konjunktura byla v Padrti v 18. století, tedy v čase, kdy Podbrdsko představovalo hlavní železářskou oblast Čech. Letopočet 1753 představuje Padrť jako místo, kde dýmá vysoká pec a níže na Padrťském potoce buší pět hamrů. Následující století však přineslo obrát k horšímu. Padrťská vysoká pec vyhasla v roce 1817, poslední hamr dobušil v roce 1867. Za první republiky se Padrť stala rekreačním místem, na březích byly pořádány skautské tábory. Ortel nad Padrtí, stejně jako nad dalšími vesnicemi v nitru Brd byl vyřčen v roce 1952.

(Výpis z knihy *Střední Brdy krajina neznámá* od Jana Čáky)

Padrťské rybníky svou nadmořskou výškou 630 metrů nad mořem jsou nejvýše položenými hospodářskými rybníky ve středních Čechách. Hořejší Padrťský rybník má výměru 115 ha, je však poměrně mělký. Tento rybník je obklopen nádhernými lesními porosty, je napájen řadou drobných lesních přítoků, což předurčuje vyšší kyselost vody. Dolejší Padrťský rybník je menší, jeho výměra je 65 ha a je napájen výtokem z Hořejšího Padrťského rybníka. Tento rybník je obklopen loukami a bezlesím, čímž připomíná více klasické Jihočeské rybníky. Padrťské rybníky jsou obhospodařovány v dvouletém cyklu, každoročně se loví jeden z nich. Vzhledem ke své poloze a okolním lesům jsou Padrťské rybníky jedny z nečistších v Čechách. Na obou rybnících hospodaří VLS Hořovice – Lesní správa Mirošov. U lesní správy pracuje rybářská skupina, která zajišťuje ekologický chov ryb, především kapra. Padrťský kapr se každoročně distribuuje do obchodní sítě a je svou kvalitou a výbornou chutí známý. Průměrný výlov je 40 – 50 tun.

Padrťské rybníky - technický popis

	Dolejší	Hořejší
plocha	65 ha	115 ha
objem vody	1,48 mil. m ³	2,75 mil. m ³
délka hráze	406 m	700 m
výška koruny hráze od terénu	5,60 m	7,00 m
šířka koruny hráze	6,50 m	4,20 m
plocha povod	21,6 km ²	16,5 km ²
průměrný roční průtok	201 l/s	153 l/s

Hráze jsou původní z dob založení rybníků pravděpodobně z konce 14. či počátku 15. století. Jsou zemní, sypané, homogenní a návodní strana je zčásti kryta kamennou rovnatinou. V hrázích jsou bezpečnostní přelivy. Z Dolejšího rybníka vytéká řeka Klabava, dříve se až za Dobřív nazývala Padrťský potok. Účelem vodohospodářského díla kromě chovu ryb je akumulace vody pro vodárny Strašice, Rokycany, Železářny Hrádek a další menší odběratele, vyrovnání průtokových poměrů, zmírnění velkých vod a zásoba požární vody.

"... Občané měli k výlovu přístup a mohli sledovat zajímavou a obtížnou práci rybářů. Výlovu předcházelo třítydenní vypouštění vody, až se hladina zmenšila v nejhlubším místě u hráze na plochu asi 40x 30 m. Rybáři majitele rybníků Colloreda Mannsfelda ze Zbiroha přivezli na hráz desítky dřevěných kádí a ryby nákladním autem převáželi do sádek ve Zbiroze. Asi dvacet rybářů provádělo výlov. Někteří na pramicích nastavovali síť od obvodu hladiny a ryby stahovali k výlovišti. Další skupina je lovila, další je nosila na hráz rybníka, kde je třídila do kádí. Chovali se kapři pro konzum, ale vylovilo se i hodně štik, linů, okounů, úhořů a pstruhů. Lidé čekali na závěr výlovu, kdy směli dobrat drobné a plevelné ryby v tůních vzniklých v bahně, kde uvízlo více ryb při vypouštění rybníka. Smělo se lovit i pod rybníkem u vypouštěcího potrubí, které bylo vyrobeno z dubového dřeva. Stářím netěsnilo a propouštělo dosti ryb. Tam se lovalo nejlépe a byli i jednotlivci, kteří vylovili i desítku velkých kaprů, nebo štik a úhořů. Výlov rybníka, hlavně Dolejšího, byl očekávanou událostí a svátkem. Smažené ryby voněly v Padrti ještě několik dnů po výlovu."

(Výpis z kroniky zaniklé obce Padrtě z roku 1938)